

Επικοινωνία:

Γραφείο Επικοινωνίας
Τομέας Προώθησης και Προβολής, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τηλ. 22894304
ηλ. διεύθυνση: prinfo@ucy.ac.cy,
ιστοσελίδα: www.pr.ucy.ac.cy

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ και η τεχνολογία της εξουσίας

Του Σταύρου Α. Ζένιου και Ηλιάνας Νικολάου

Η Κύπρος και ο κόσμος της οδηγούνται σε κρίση. Όλα αυτό δείχνουν: μη βιώσιμο δημόσιο και ιδιωτικό χρέος από τα υψηλότερα στην Ευρώπη, τραπεζικό σύστημα που εξαρτά την ρευστότητα του από ευρωπαϊκούς θεσμούς, ανταγωνιστικότητα της οικονομίας από τις τελευταίες στην ευροζώνη να διολισθαίνει διεθνώς, ανεργία στα υψηλότερα επίπεδα από το '74. Προβλέπονται δύσκολοι καιροί.

Μπορούμε να κρύψουμε το κεφάλι στην άμμο -όπως κάναμε μέχρι το 2011- περιμένοντας να μας προσπεράσει η κρίση. Ή να αναβάλουμε την αντιμετώπιση των προβλημάτων μέχρι να εμφανιστούν καλύτερες συνθήκες, τις οποίες όμως δεν μπορούμε να βεβαιώσουμε πότε θα έρθουν -αναμένοντας, π.χ., το φυσικό αέριο. Έτσι όμως επιτρέπουμε σε άλλους να μας προσδιορίζουν. Αυτό ακριβώς πέτυχε η «διαρροή» των προτάσεων της Τρόικας. Πυροδότησε αγώνα, όχι εναντίον των

πραγματικών προβλημάτων, αλλά εναντίον της Τρόικας, παραγνωρίζοντας την άβολη αλήθεια ότι εμείς τους καλέσαμε.

Η «τεχνολογία της εξουσίας» – οι τεχνικές που διασφαλίζουν στα πολιτικά κατεστημένα την αυτοσυντήρηση τους— προκαλεί μια στάση άρνησης και παράλυσης μπροστά στην κρίση. Διότι αν τα κατεστημένα στραφούν εναντίον των πραγματικών προβλημάτων θα διαπιστώσουν, πρώτον, ότι αυτοί τα προκάλεσαν και, δεύτερον, ότι δεν θα έχουν θέση στο περιβάλλον που θα δημιουργηθεί με την επίλυση τους. Η άρνηση και παράλυση είναι μονόδρομος για τα κατεστημένα και το μόνο που απομένει είναι η επίρριψη ευθυνών σε πολιτικούς αντιπάλους. Καθώς οι εκλογές για την προεδρία της χώρας απέχουν λίγους μόλις μήνες η διαχείριση της κρίσης καθορίζεται από:

1. Εντυπωσιασμούς –ρωσικά δάνεια, κινεζικές επενδύσεις και δωρεές δισεκατομμυρίων από τα χόμπιτις,
2. Τακτικισμούς –πότε και ποιός θα υπογράψει το μνημόνιο,
3. Υπολογισμούς για συσπειρώσεις κομματικών ποσοστών γύρω από ανούσιες αντιπαραθέσεις αντί μπροστά σε καίρια ερωτήματα –π.χ., ποιός ευθύνεται για τη μη επανεκλογή του Τάσσου Παπαδόπουλου.

Έχουμε όμως και ελπιδοφόρα επιλογή: να αναγνωρίσουμε ότι η κρίση είναι η αρχή μιας νέας εποχής αναγέννησης και δημιουργίας. Να αφήσουμε πίσω την άρνηση, τις προχειρότητες και τους δογματισμούς και να αδράξουμε την στιγμή του σχεδιασμού και της υπεύθυνης συλλογικότητας.

Είναι ανάγκη να πούμε αλήθειες που για δεκαετίες δεν παραδεχόμαστε, να δεχθούμε την πραγματικότητα και να εξερευνήσουμε λύσεις που να πείθουν πως νοιαστήκαμε για την Κύπρο παρά για το συμφέρον μας. Πρώτα όμως να αναγνωρίσουμε ότι η διαχείριση της κρίσης και η ευημερία μας είναι στο χέρι μας-- δεν είναι στα χέρια τρίτων.

Για να επιτύχουμε αναγέννηση της χώρας μας μέσα από την μεγάλη οικονομική κρίση χρειάζεται να σκεφτούμε πρωτότυπα και δημιουργικά για να δώσουμε απαντήσεις σε καίρια ερωτήματα: Ποια είναι η Αλήθεια για την κατάσταση της οικονομίας; Ποια τα αίτια της κρίσης; Τι μπορούμε να κάνουμε; Σε αυτά τα ερωτήματά δίνει απαντήσεις η πρωτοβουλία ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ στην μελέτη [«Τροφή προς Σκέψη και Δράση: Κυπριακή οικονομία, πραγματικότητα και επιλογές»](#).

Το μήνυμα της μελέτης, ωστόσο, δεν είναι τόσο οι προτάσεις που περιέχει όσο η φιλοσοφία που το διέπει. «Σκέψη και δράση» είναι η καθοδηγητική αρχή που δίνει «νόημα και κατεύθυνση στις θυσίες που καλούνται οι πολίτες να υποστούν για να ευημερήσει ξανά ο τόπος και οι ανθρώποι του». Πρέπει να δουλέψουμε λίγο περισσότερο, να δουλέψουμε καλύτερα και πολύ πιο έξυπνα, παρατηρεί η μελέτη. Υποδεικνύοντας ότι εμείς θα δουλέψουμε περισσότερο, εμείς θα δουλέψουμε καλύτερα και εμείς θα φανούμε πιο έξυπνοι. Δεν θα δουλέψουν περισσότερο οι

Κινέζοι για να βγούμε από την κρίση, ούτε καλύτερα οι Ρώσοι, ούτε πιο έξυπνα τα χόμπιτς.

Το βαθύτερο μήνυμα της πρότασης είναι ωστόσο πολιτικό. Αντί για την τεχνολογία της εξουσίας, την **Ελευθερία** πρέπει να έχουμε ως πηγή έμπνευσης και κινητοποίησης μπροστά στις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε. Οι ελεύθεροι είναι υπεύθυνοι και οφείλουμε να αναλάβουμε τις ευθύνες μας για να αποκτήσει η Ελευθερία μας το νόημα που απαιτεί το σύγχρονο περιβάλλον: να έχει ο πολίτης ουσιαστική επιρροή στους πολιτικούς και οικονομικούς θεσμούς της χώρας, να δημιουργήσουμε ένα περιβάλλον που προσφέρει ευκαιρίες για τους νέους και συνθήκες ευημερίας για όλους, να παρέχει κοινωνικές βάσεις για αυτοεκτίμηση και αυτοπραγμάτωση, να εγγυάται τη διαφάνεια και ασφάλεια. Στο χέρι μας είναι να αποτελέσει η κρίση την αρχή μιας νέας εποχής αναγέννησης και δημιουργίας.

(Αναρτήθηκε στο zenios.wordpress.com την 1 Οκτωβρίου 2012, 0.33πμ)

Σημ. Τα χόμπιτς είναι μυθιστορηματικά ανθρωποειδή, έμπνευσης του J.R.R. Tolkien στα βιβλία Lord of the rings. Τα ρωσικά δάνεια και οι κινέζικες επενδύσεις είναι έμπνευσης της τεχνολογίας της εξουσίας. Η **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ** είναι συντονισμένη πρωτοβουλία πολιτών για την πρόοδο και περηφάνια της χώρας μας, ένα ανοικτό δίκτυο που επιδιώκει δημιουργικές συνεργασίες.

Οι, Σταύρος Α. Ζένιος και Ηλιάνα Νικολάου είναι μέλη του προεδρείου της πρωτοβουλίας ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ. Ο Σταύρος Α.Ζένιος είναι καθηγητής χρηματοοικονομικών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και πρόεδρος των πρυτάνεων των Πανεπιστημίων των Ευρωπαϊκών Πρωτευουσών. Η Ηλιάνα Νικολάου είναι νομικός, διδάκτωρ νομικών επιστημών, διετέλεσε δικαστής και Επίτροπος Διοικήσεως της Κυπριακής Δημοκρατίας.